

	Центральнoукраїнський державний педагогічний університет імен Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		Історія стародавнього світу (географія)			
		Статус дисципліни: обов’язковий компонент			
Галузь знань	01 «Освіта/ Педагогіка»				
Спеціальність	014 «Середня освіта (Історія)»				
Освітня програма	Середня освіта (Історія, Правознавство), Середня освіта (Історія)				
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)				
Форма навчання	Денна				
Курс	2 курс				
Семестр	3 семестр				
Обсяг дисципліни	Кредити	5	Години	150	
	Лекційні			32	
	Практичні/семінарські			20	
	Лабораторні			-	
	Самостійна робота			98	
Семестровий контроль	екзамен				
Викладач	Пономаренко Людмила Василівна , к.і.н., доцент кафедри історії України та всесвітньої історії, доцент				
Контактна інформація	l_ponomarenko12@ukr.net				
Кафедра	кафедра історії України та всесвітньої історії				
Факультет	факультет історії, бізнес-освіти та права				
Предмет навчання (Що буде вивчатися)	<p>Дисципліна “ Історія стародавнього світу” складається із чотирьох змістовних модулів: Історія первісного суспільства, Історія Стародавнього Сходу, Історія Стародавньої Греції, Історія Стародавнього Риму. Хронологічно курс охоплює період від декількох мільйонів років (поява людини та суспільства) до кінця V ст.н.е. (загибель Римської імперії).” Історія стародавнього світу” вивчає еволюцію людини та первісного суспільства, становлення, розквіт та занепад старосхідних цивілізацій, становлення і розвиток полісної системи Стародавніх Греції та Риму, їхніх досягнень у матеріальній культурі, наукових знаннях та науці, політичному розвитку , духовному життю, впливу перших цивілізацій на світову історію.</p>				
Мета (Чому це цікаво/потрібно вивчати)	<p><i>Мета</i> : сформувати у студентів ґрунтовні знання і компетентності із закономірностей становлення та розвитку первісного суспільства, особливостей розвитку старосхідних та античної цивілізації шляхом дослідження їхнього соціально-економічного, політичного , духовного та культурного життя. Визначення місця і ролі цивілізацій Стародавнього Сходу, Стародавніх Греції та Риму у світовій історії.</p>				
Компетентності	<p>ЗК9 – здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ФК8 – здатність проектувати і складати різноманітні тематичні карти, аналізувати інформацію за географічними та історичними картами, атласами та іншими картографічними творами, використовувати ГІС-технології в обсязі, необхідному</p>				

для роботи вчителя географії, історії та вирішення задач, пов'язаних із просторово-розподіленою інформацією в середовищі ГІС.

ФК14 - здатність орієнтуватися в історичному часі, застосовувати періодизацію як спосіб пізнання історичного процесу, доцільно використовувати категоріально-понятійний апарат і хронологію історичної науки.

ФК15 - здатність ефективно й грамотно працювати з різними джерелами історичної інформації, будувати усні й письмові висловлення щодо історичних фактів, історичних постатей та історичної теорії.

ФК16 - здатність характеризувати досягнення історичної науки та сучасний стан історичних інституцій, їхні ролі в суспільному житті, оцінювати та визначати історичні джерела(пам'ятки).

ФК18 - здатність чітко і логічно відтворювати базові історичні знання, оцінювати нові відомості, факти, події та інтерпретації в контексті формування в учнів цілісної історичної картини світу.

**Програмні результати
(Чому можна навчитися)**

ПРН8 - знає та розуміє історичну термінологію й наукову періодизацію історичних процесів; основні концепції, теорії та етапи розвитку історичної науки.

ПРН10 - знає та розуміє історичні особливості розвитку регіонів України, реалізовує краєзнавчий підхід на уроках географії та історії, у позакласній та позашкільній роботі з учнівською молоддю.

ПРН13 – встановлює закономірності територіальної організації суспільного виробництва та населення, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах, в Україні та її регіонах; пояснює та аналізує суспільні явища, процеси й тенденції у державі та світі, концепцію сталого розвитку людства;

ПРН20 - Уміє використовувати новітні методологічні підходи у навчальній та професійній діяльності:
цивілізаційний, аксіологічний, культурологічний, антропологічний, багатофакторний;

ПРН21 - Уміє орієнтуватися в науковій періодизації, порівнювати історичні процеси вітчизняної та всесвітньої історії, виявляти тенденції міжнародних відносин, пов'язані з *геополітичними*

	чинниками; працювати з джерелами інформації, інтегрувати їх зміст, визнавати й сприймати різноманітність критичного аналізу і оцінок історичних джерел
Зміст дисципліни	<p style="text-align: center;">Теми лекцій</p> <p>Історія первісного суспільства, Історія Стародавнього Сходу</p> <p>Тема 1. Вступ до історії первісного суспільства . Проблема походження людини . Соціогенез. Родова організація суспільства . Перехід від родо-племінного ладу до стратифікованих суспільств .</p> <p>Тема 2. Стародавня Месопотамія . Тема 3. Стародавній Єгипет . Тема 4. Стародавня Індія . Тема 5. Стародавній Китай . Тема 6. Стародавній Іран в давнину .</p> <p>Історія Стародавньої Греції, Історія Стародавнього Риму</p> <p>Тема 1. Античний шлях розвитку суспільств. Вступ до історії Стародавньої Греції . Тема 2. Греція у III - II тис. до н.е. . Тема 3. Архаїчна Греція VIII - VI ст. до н.е. Формування грецького полісу . Тема 4. Криза грецького полісу . Тема 5. Елліністичні суспільства і держави . Тема 6. Римський цивіліс. “ Царський період” . Тема 7. Становлення соціальної та політичної системи Стародавнього Риму в період ранньої Республіки . Тема 8. Криза Римської цивіліс. Падіння Римської республіки . Тема 9. Встановлення системи принципату. Внутрішня і зовнішня політика Августа . Тема 10. Реформи Діоклетіана та Константина. Встановлення доміанату .</p> <p style="text-align: center;">Теми семінарських занять:</p> <p>Тема 1. Господарство та суспільний лад Стародавнього Вавилону (за” Кодексом законів Хаммурапі”) Тема 2. Староєгипетське суспільство в його літературних пам’ятках . Тема 3. Давньоіндійське суспільство і держава I тис. до н.е. за “ Артхашастрою” . Тема 4. Стародавня Спарта . Тема 5. Виникнення і розквіт Афіньської рабовласницької демократії . Тема 6 Римське суспільство за Законами 12 таблиць.</p>

Самостійна робота:

Історія первісного суспільства, історія Стародавнього Сходу

Тема 1. Культура первісного суспільства .

Тема 2. Хетське, Фригійське та Лідійське царства .

Тема 3. Стародавня Фінікія та Сирія .

Тема 4. Держава Урарту

Контурні карти .

Реферативне повідомлення .

Історія Стародавньої Греції, Історія Стародавнього Риму

Тема 1. Греко-перські війни .

Тема2. Пелопоннеська війна .

Тема 3. Східний похід А. Македонського .

Тема 4. Культура Стародавньої Греції .

Тема 5. Завоювання Римом Італії у V-III ст. до н.е. .

Тема 6. Утворення Римської Середземноморської держави у III-I ст. до н.е. .

Тема7. Римські династії періоду Імперії .

Тема 8. Падіння Західної Римської імперії

Тема 9 . Римсько-італійська культура періоду Республіки та Імперії .

Контурні карти .

Реферативне повідомлення

Критерії оцінювання роботи студентів

Критерії виставлення балів

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації освітнього процесу здійснюється шляхом поточного та підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ЄКТС та національною шкалою оцінювання.

Максимальний бал за виступ (доповідь) на семінарському занятті - 5 балів

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, пов'язуючи з вивченим раніше, бачить міжпредметні зв'язки, наводить аргументи, робить покликання на потрібну літературу та джерела . Студент робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує
4	студент засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, коментарем теоретичного матеріалу. Використання джерел має ілюстративний характер. Не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей.
3	Студент засвоїв матеріал на рівні переказування, відтворює вивчене не завжди логічно, з помилками. Робота над джерелами є епізодичною.
1-2	студент невпевнено переказує матеріал, не завжди вправно ілюструючи його. Під час відповіді потребує допомоги, допускає помилки

Студент, який робив вдалі доповнення протягом семінарських занять з певної теми модуля, виправляв неточності, залучався до колективних обговорень — отримує 1-2 бали.

	<p>Написання самостійної роботи із окремих питань семінарського заняття з використанням наявної інформації — до 3 балів.</p> <p>Написання реферату – до 7 балів.</p> <p>Виконання самостійної роботи (перевірка у вигляді письмової роботи) - до 10 балів.</p> <p>Виконання завдань на контурній карті — до 5 балів.</p> <p>Виконання творчих завдань — до 5 балів</p> <p>Підсумковий (семестровий) контроль</p> <p>Підсумковою формою контролю з дисципліни “ Історія стародавнього світу” є екзамен .</p> <p>Екзамен проводиться відповідно до графіку навчального процесу.</p> <p>Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів за всі види роботи протягом семестру (60 балів) та екзаменаційні (40 балів).</p>
<p>Політика курсу</p>	<p>Вимоги викладача</p> <p>1. Засвоєння дисципліни передбачає відвідування лекцій , роботу на семінарських заняттях (із обов’язковою наявністю текстів першоджерел у зручній для студентів формі) , виконання всіх видів завдань.</p> <p>2. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.</p> <p>3. Щотижня відбувається консультація, де студенти можуть отримати додаткові роз’яснення щодо всіх видів робіт та , виконати завдання пропущених семінарських занять .</p>
<p>Інформаційне забезпечення</p>	<p>Онлайн-ресурси</p> <p>http://www.historians.in.ua/</p> <p>http://www.history.org.ua/</p> <p>http://www.gumer.info/bibliotek_buks/history/historu_antique.php</p> <p>http://oriental – studies.org.ua</p> <p>http://besthistorysites.net/</p>
<p>Рекомендована література</p>	<p>Основна література</p> <p>Джерела:</p> <p>1.Балух В.О. Історія античної цивілізації: У 3-х т. - Т.3. 2 .Практикум.-Чернівці, 2008.-544 с.</p> <p>3 .Геродот. Історія в дев’яти книгах. К, 1993 - 579 с</p> <p>4. Гомер. Іліада. Одиссея (різні видання).</p> <p>5. Джерела з історії Стародавнього Сходу. Кропивницький, 2016.- 110 с.</p> <p>6. Джерела з історії Стародавньої Греції. Кіровоград, 2013.- 100 с.</p> <p>7. Джерела з історії Стародавнього Риму. Кропивницький , 2021. 111 с.</p> <p>8. Конфуцій / Переклад Тетяни Рожко.-К ,2015.- 224 с.</p> <p>9.Плутарх. Сравнительные жизнеописания.-Харьков,1999.-1166с.</p> <p>10.Сказки и повести Древнего Египта .-М, 2021.-224 с.</p> <p>11.Хрестоматия по истории Древнего Востока/ Под ред. М.А.Коростовцева.-М ,1980. Ч. 1 .-328 с.; Ч.2.- 260 с.</p> <p>Література:</p> <p>1. Авдієв В.І. Історія Стародавнього Сходу. Харків, 2002. -732с.</p> <p>2. Балух В.О Історія античної цивілізації.-Т.1. Стародавня Греція.-Чернівці, 2007.-656 с.</p> <p>3.Балух В.О. Історія античної цивілізації.- Т.2. Стародавній Рим.-Чернівці, 2008.- 848 с.</p>

	4. Вигасин А.А. История Древнего Востока.- М, 2006.-224 с.5. Егер О. Древний мир.-М, 2000.-467 с.6. Крижанівський О.П. Історія Стародавнього Сходу.-К, 2002.-590 с.7. Кузицин В.И. История Древнего Востока.-М, 2003.-497 с.8. Миронов В. Древний Рим.-М, 2007.-752 с.9. Шаму Ф. Цивилизация древней Греции. Пер. Т.Баженовой.-М, 2009.-368 с.